

Nieuwe formaten

Oplettende lezers zal het zijn opgevallen dat de *Sociologische Gids* de laatste jaren van karakter veranderd is. In verschillende opzichten. De samenstelling van de redactie is er een voorbeeld van. De *Sociologische Gids* is niet langer een 'professorentijdschrift', zoals studenten het soms plachten te noemen en dat nog steeds doen. In een paar jaar tijd is vrijwel de hele kernredactie, alsmede een deel van de algemene redactie, van samenstelling veranderd. De dagelijkse gang van zaken van het blad is grotendeels in handen gekomen van antropologen en sociologen die nog een flinke loopbaan in de wetenschap voor zich hebben – een aantal is niet zo vreselijk lang geleden gepromoveerd, en er zijn er zelfs bij die hun proefschrift nog moeten afronden. De redactieleden vormen geen evenwichtige afspiegeling van alle vormen van sociologiebeoefening die aan de Nederlandse (en Belgische) universiteiten te vinden zijn, zoals in het verleden wel eens werd nagestreefd, maar eerder een min of meer losse verzameling individuele wetenschapsbeoefenaren die het stimulerend vinden om samen het blad te helpen maken. Niet zozeer uit een exclusieve bevlogenheid voor een bepaald paradigma of een bepaalde onderzoekstraditie, vermoedelijk meer uit betrokkenheid bij het wel en wee van de Nederlandse antropologie- en sociologiebeoefening in het algemeen. In het themanummer over de 'beste sociologen van de eeuw' van ongeveer een jaar geleden (jaargang 47, 1; januari / februari 2000) zijn de uiteenlopende wetenschappelijke oriëntaties van de redactieleden duidelijk te zien.

5

De veranderingen blijken uiteraard ook uit de inhoud van het tijdschrift. De *Sociologische Gids* is van meet af aan, dus al bijna vijftig jaar, gekenmerkt geweest door de publicatie van degelijke onderzoeksverslagen waarin vooral veel aandacht werd geschonken aan de gebruikte methoden en technieken. Het blad moest een 'archieffunctie' vervullen, meenden vele opeenvolgende redacties. De onderwerpen van de sociale wetenschappen mochten weliswaar aan modes onderhevig zijn, de ambachtelijkheid van het onderzoekswerk zou altijd en eeuwig 'actueel' blijven. Latere generaties van onderzoekers werden geacht in vooraf-

gaande jaargangen van het tijdschrift terug te vinden hoe wetenschappelijk werk volgens de regels van de kunst verricht diende te worden. Zulke artikelen, misschien inderdaad uitermate degelijk, maar ook nogal saai en ontoegankelijk, verschijnen niet zoveel meer in de kolommen van ons tijdschrift. Daarvoor in de plaats vindt de lezer doorgaans beter geschreven stukken, die voor een breder publiek van sociale wetenschapsbeoefenaren interessant zijn. Goed geïnformeerde, actuele beschouwingen over concrete maatschappelijke ontwikkelingen in binnen- en buitenland en opstellen over de aard en de staat van de wetenschapsbeoefening. Dat dit niet alleen specialisten aantrekt, maar ook zogeheten 'leken', mag blijken uit het feit dat er de laatste jaren heel wat nummers van de *Sociologische Gids* in de landelijke pers uitvoerig gesignaleerd zijn.

Bij alle veranderingen zijn er ook dingen hetzelfde gebleven. De redactie is over het algemeen niet strenger gaan beoordelen, denken we. Het afwijzingspercentage ligt zeker hoger dan 50%, maar haalt het niet bij de 95% tot 99% waar sommige prestigieuze Amerikaanse tijdschriften zo prat op gaan. Ingekomen artikelen worden nog steeds anoniem – zonder aanzien des persoons – beoordeeld, dat wil zeggen: de redactieleden weten normaal gesproken niet wie het betreffende stuk heeft of hebben geschreven. De beoordeling van bijdragen vindt plaats aan de hand van schriftelijke motivaties in combinatie met discussie. Het komt zelden voor dat de redactie een unaniem standpunt heeft over een bepaald artikel. Hier staat tegenover dat we als redactie soms moeten worstelen met de gevreesde 'kopijnoed'. Op zichzelf treft dit de redactie soms met verbazing. In deze periode van slaafse navolging van (dikwijls misbegrepen) Amerikaanse academische gebruiken worden universitaire antropologen en sociologen geacht te publiceren tot ze erbij neervallen. Het is moeilijk te begrijpen dat de redacties van Nederlandse sociaal-wetenschappelijke tijdschriften niet worden overstroomd met stukken. Het gevolg is in ieder geval dat de redactie het zich niet kan permitteren om achteruit te zitten en af te wachten, er moet regelmatig actief worden geworven – zowel binnen de redactie als erbuiten.

6

De verschijningsfrequentie van de *Sociologische Gids* zal worden teruggebracht van 6 naar 4 nummers per jaar. Dit gebeurt echter zonder noemenswaardig verlies van het totaal aantal redactionele pagina's per jaar. Per nummer ontstaat er zo meer ruimte om een thema goed uit te diepen en voor te bereiden. In samenspraak tussen redactie en uitgeverij is niet alleen besloten tot een nieuw omslag, maar tot een reeks vormveranderingen die de *Sociologische Gids* bijna onherkenbaar zullen maken. Ook binnenin, als gevolg van nieuwe lettertypen en een andere lay-out. We hopen dat het nieuwe innerlijk in overeenstemming zal zijn met het prachtige nieuwe uiterlijk en dat het tijdschrift in kringen van de Neder-

landse en Belgische sociale wetenschapsbeoefening nog meer zal opvallen. We hopen uiteraard ook dat de veranderingen onze band met de lezers van het blad zullen versterken.